

Ερμηνεία Ιερού Χρυσοστόμου στο εδάφιο 17 του κεφαλαίου 1

του κατά Ματθαίον ευαγγελίου

[ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ]

«Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως Δαυὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες(·Σύμφωνα λοιπόν με τον παραπάνω κατάλογο, όλες οι γενιές που έζησαν από τον Αβραάμ μέχρι τον Δαβίδ, όπως αριθμούνται από τους συντάκτες του καταλόγου, είναι γενιές δεκατέσσερις· και οι γενιές από τον Δαβίδ μέχρι την εποχή που οι Ιουδαίοι μεταφέρθηκαν ως αιχμάλωτοι στη Βαβυλώνα είναι γενιές δεκατέσσερις· και οι γενιές που έζησαν από την εποχή που οι Ιουδαίοι μεταφέρθηκαν στη Βαβυλώνα μέχρι τα χρόνια του Χριστού είναι γενιές δεκατέσσερις)»[Ματθ.1,17].

Σε τρεις ομάδες διέκρινε ο Ευαγγελιστής όλες τις γενιές, διότι ήθελε να δείξει ότι **δεν βελτιώθηκαν ούτε με τις αλλαγές της πολιτειακής τους καταστάσεως, αλλά διατήρησαν τα ίδια ελαττώματα και με το αριστοκρατικό πολίτευμα και με τη βασιλεία και με το ολιγαρχικό. Και ότι δεν έγιναν περισσότερο ενάρετοι ούτε υπό την ηγεσία μεγάλων αρχηγών ούτε ιερέων ούτε βασιλέων.**

Αλλά γιατί παρέλειψε τρεις βασιλείς στη μεσαία ομάδα και γιατί είπε ότι είναι δεκατέσσερις οι γενιές της τελευταίας αφού αναφέρει δώδεκα;

Το πρώτο ζήτημα αφήνω να το ερευνήσετε εσείς·διότι δεν είναι σκόπιμο να σας ερμηνεύονται τα πάντα, για να μη γίνετε αδιάφοροι για την προσωπική έρευνα. Μάλλον όμως θα σας δώσω την απάντηση και στο πρώτο πρόβλημα, ώστε να μη συναντάτε δυσκολίες κατά την έρευνα, διότι η έρευνα έχει να μας αποδείξει κάτι βαθύ. Για ποιο λόγο, λοιπόν, αφού από την εποχή του Δαβίδ μέχρι τους χρόνους του Ιεχονίου και της

βαβυλώνιας αιχμαλωσίας βασίλευσαν δεκαεπτά βασιλιάδες, αναφέρει ο ευαγγελιστής ότι είναι δεκατέσσερις γενεές:

Εάν βέβαια είχε ως έργο του να αναγράψει τις διαδοχές των βασιλέων, ίσως δικαιολογημένα θα τον κατηγορούσε κανείς ότι παραποιεί τη σειρά των βασιλέων· διότι ενώ σύμφωνα με τα βιβλία των *Βασιλειών* και των *Παραλειπομένων* ύστερα από τον Ιωράμ τον υιό του Ιωσαφάτ, βασίλευσαν τρία πρόσωπα, ο Οζίας, ο Ιωάθαμ και ο Άχαζ, ο ευαγγελιστής όμως αφού παρέλειψε τους τρεις πρώτους, που βασίλευσαν μετά τον υιό του Ιωσαφάτ Ιωράμ, συνδέει προς αυτόν τον Οζία, τον Ιωάθαμ και τον Άχαζ, αποσιωπώντας τους τρεις αναφερθέντες ενδιάμεσους. **Αυτό το έκανε επειδή σκοπός του δεν ήταν να παρουσιάσει τη σειρά των βασιλέων, διότι τότε θα έπρεπε να κατηγορούσαμε το Ευαγγέλιο του Ματθαίου ως εσφαλμένο.**

Όμως δεν θέλησε να παρουσιάσει τη διαδοχή των βασιλέων, αλλά να αριθμήσει τους προγόνους· διότι αυτό θέλει, όταν λέγει: *«Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως Δαυῖδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυῖδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες* (Σύμφωνα λοιπόν με τον παραπάνω κατάλογο, όλες οι γενιές που έζησαν από τον Αβραάμ μέχρι τον Δαβίδ, όπως αριθμούνται από τους συντάκτες του καταλόγου, είναι γενιές δεκατέσσερις· και οι γενιές από τον Δαβίδ μέχρι την εποχή που οι Ιουδαίοι μεταφέρθηκαν ως αιχμάλωτοι στη Βαβυλώνα είναι γενιές δεκατέσσερις· και οι γενιές που έζησαν από την εποχή που οι Ιουδαίοι μεταφέρθηκαν στη Βαβυλώνα μέχρι τα χρόνια του Χριστού είναι γενιές δεκατέσσερις)»[Ματθ.1,17].

Αλλά δεν είναι δεκατέσσερις διαδοχικοί βασιλείς. Συνεπώς, δίκαια απαλλάσσεται από κάθε κατηγορία. Επειδή όμως μερικοί νομίζουν ότι μπορούσε να τις ονομάσει και διαδοχές και να γράψει ως εξής: *«όλες λοιπόν οι γενεές από τον Αβραάμ μέχρι τον Δαβίδ είναι διαδοχές δεκατέσσερις και από την αιχμαλωσία στη Βαβυλώνα γενεές δεκατέσσερις»*, εάν βέβαια, το έλεγε αυτό, τότε το καθετί θα λεγόταν

δικαιολογημένα. Αλλά θα μπορούσε να ελεγχθεί ότι παραχαράσσει την ιστορία. Τώρα όμως, όπως προείπα, έχει ως σκοπό να παρουσιάσει τις γενεές και όχι τις διαδοχές. Ενώ λοιπόν στα βιβλία των *Βασιλειών* και των *Παραλειπομένων* ιστορούνται οι διαδοχές των βασιλέων και όχι οι γενεές, δεν είναι δυνατόν να υπάρξει αντίθεση μεταξύ αυτών και του Ευαγγελιστού.

«Γενεά» δεν μπορούμε να ονομάσουμε τον χρόνο της ζωής του ανθρώπου. Επειδή πολλές φορές συμβαίνει μερικοί να ζήσουν λίγο χρόνο και να πεθάνουν πριν από την παιδική ηλικία. Άλλοι πάλι φτάνουν μέχρι την ηλικία του παιδιού, άλλοι στην εφηβική ηλικία και άλλοι γίνονται άνδρες. Τέλος άλλοι φτάνουν σε βαθύ γήρας. Ποια λοιπόν θα θεωρήσει κανείς ως γενεά, όταν ο ένας, επί παραδείγματι, φτάνει μέχρι το δέκατο έτος της ηλικίας του, άλλος μέχρι το εικοστό, άλλος μέχρι το πεντηκοστό, άλλος μέχρι το εβδομηκοστό και άλλος υπερβαίνει και το εκατοστό; Και αυτό δεν παρατηρείται μόνο στους παλαιούς, αλλά και στην εποχή μας. Πώς λοιπόν είναι δυνατόν να ονομάζουμε τη ζωή του ανθρώπου *γενεά*;

Αλλά δεν μπορούμε πάλι, να ονομάσουμε *γενεά* το χρονικό διάστημα που φτάνει μέχρι της απόκτησης τέκνων, διότι άλλοι μεν νυμφεύτηκαν και απέκτησαν τέκνα προτού να γίνουν είκοσι ετών, ενώ άλλοι, όταν υπερέβησαν τα τριάντα. Και μεταξύ των συνομηλίκων μπορεί κανείς να δει ότι άλλοι μεν απέκτησαν μόνο ένα παιδί, άλλοι πάλι απέκτησαν τέσσερα, ώστε να δουν τους εγγονούς τους στα πενήντα έτη τους, ενώ άλλοι στα εβδομήντα τους δεν είδαν κανένα παιδί.

Πώς πρέπει συνεπώς να αριθμήσουμε τις γενεές; Με βάση αυτούς που ζουν πολλά χρόνια ή με βάση αυτούς που ζουν λίγα χρόνια; Με βάση αυτούς που αποκτούν αμέσως παιδιά ή με βάση αυτούς που καθυστερούν να τεκνοποιήσουν; Με βάση εκείνους που βλέπουν μόνο τα πρώτα παιδιά ή με βάση εκείνους που αντικρίζουν πολλές γενεές;

Όταν λοιπόν εξεταστούν αυτά κατά αυτόν τον τρόπο βλέπουμε ότι ο **ιερός ευαγγελιστής, επειδή δεν σκόπευε να εκθέσει τις διαδοχές των βασιλέων, αλλά τις**

γενεές των ανθρώπων, δεν έδωσε μεγάλη σημασία στη σειρά των βασιλέων, όπως υπάρχει στην ιστορία, αλλά αριθμώντας όπως αυτός γνωρίζει, παίρνει τόσους βασιλείς, όσοι του ήσαν αρκετοί για να συμπληρώσει τις δεκατέσσερις γενεές. Έτσι, διατηρείται πλήρης ο αριθμός αυτών και καθόλου δεν αντιφάσκει προς τις ειδήσεις της ιστορίας. Η πρώτη απορία λύθηκε πλέον.

Πρέπει όμως να μιλήσω και για το δεύτερο πρόβλημα. Γιατί, ενώ οι αναφερόμενοι από τον Ιεχονία μέχρι τον Ιωσήφ είναι δώδεκα, λέγει ο ευαγγελιστής ότι είναι γενεές δεκατέσσερις; Για την ίδια αιτία. Διότι, όπως είπα, δεν ήθελε να αναγράφει **διαδοχές** αλλά **γενεές**. Συμβαίνει όμως πολλές φορές στους μακρόβιους και τους πολυχρόνιους ανθρώπους να γίνονται λίγες διαδοχές ανδρών, ενώ οι γενεές είναι πλήρεις. Σύμφωνα λοιπόν με τη σκέψη αυτή, ενώ από τον Δαβίδ μέχρι την αιχμαλωσία της Βαβυλώνας αναφέρονται περισσότεροι στις διαδοχές, οι γενεές, όμως, ήσαν λιγότερες. Διότι σε δεκαεπτά διαδοχές ανδρών αναφέρθηκαν δεκατέσσερις γενεές. Κατά τον ίδιο συλλογισμό, συνεπώς, και τώρα σε δώδεκα γενεές ανδρών συμπληρώνονται οι δεκατέσσερις γενεές, επειδή όπως είναι φυσικό, οι δώδεκα ήσαν πιο μακρόβιοι και πολυχρόνιοι και ήσαν αρκετοί για να συμπληρωθούν οι δεκατέσσερις γενεές. Μια απάντηση λοιπόν στο πρόβλημα αυτό είναι αυτή.

Αλλά και σύμφωνα με άλλο συλλογισμό θα μπορούσες να ερευνήσεις και εδώ να βρεις δεκατέσσερις άνδρες αναφερόμενους και στην παρούσα διαδοχή· σύμφωνα με την ιστορία, εάν στους δώδεκα συναριθμήσεις και τον ίδιο τον Ιησού Χριστό, ο οποίος θεωρήθηκε υιός του Ιωσήφ. Θα μπορούσες επίσης να προσθέσεις σε αυτούς και τον Ιεχονία, ο οποίος γεννήθηκε στη Βαβυλώνα, και όχι εκείνον που βασίλευσε στην Ιερουσαλήμ πριν από την αιχμαλωσία· διότι υπήρξαν δύο άντρες που είχαν το όνομα Ιωακείμ μετά τον Ιωσία, ο υιός του Ιωσίου, ο οποίος τον διαδέχτηκε στη βασιλεία της Ιερουσαλήμ και ο υιός αυτού, δεύτερος Ιωακείμ. **Αυτοί ονομάστηκαν και Ιεχονίας, όταν εξελληνίστηκε το όνομά τους.** Ο πρώτος λοιπόν Ιωακείμ, που κι αυτός λεγόταν και Ιεχονίας, ήταν υιός του πρώτου Ιεχονίου και εγγονός του Ιωσίου, εάν υπολογιστεί σε όσους γενεαλογούνται μετά

την αιχμαλωσία μέχρι του Χριστού, τότε, θα μας δώσει πλήρη τον αριθμό των δεκατεσσάρων γενεών.

Το ότι υπήρξαν δύο Ιωακείμ θα το μαρτυρήσει το βιβλίο των Βασιλειών, το οποίο λέγει τα εξής: «*καὶ ἐβασίλευσε φαραὼ Νεχαὼ ἐπ' αὐτοὺς τὸν Ἐλιακὴμ υἱὸν Ἰωσίου βασιλέως Ἰούδα ἀντὶ Ἰωσίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐπέστρεψε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωακείμ· καὶ τὸν Ἰωάχαζ ἔλαβε καὶ εἰσήνεγκεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ*(:Ο βασιλιάς της Αιγύπτου ο Νεχαὼ ενθρόνισε ως βασιλέα στο βασίλειο του Ιούδα τον Ελιακίμ, άλλο υιό του Ιωσίου, αντί του Ιωσίου του πατρός του. Ο Νεχαὼ ἔλαβε καὶ εἰσήνεγκεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ)» [Δ' Βασ. 23,34]. Στη συνέχεια λέγει ότι αυτός πέθανε και τάφηκε με τους πατέρες του. Ἐπειτα, λέγει, ότι βασίλευσε ο υἱός του Ιωακείμ. Κατά τα πρώτα ἔτη της βασιλείας του του επιτέθηκε ο Ναβουχοδονόσορας ο βασιλέας της Βαβυλώνας στην Ιερουσαλήμ και πολιορκήσε αυτήν και αφού την κυρίευσε, μετέφερε και τον Ιωακείμ και τους ἄλλους στη Βαβυλώνα. **Αὐτός λοιπόν ο δεύτερος Ιωακείμ, που από τον προφήτη Ιερεμία έχει ονομαστεί Ιεχονίας, ήταν εγγονός και όχι υἱός του Ἰωσίου.** Γι' αυτό τον λόγο δικαιολογημένα ας υπολογιστεί στην τρίτη γενεαλογία των δεκατεσσάρων γενεών από τον Ιεχονία μέχρι τον Χριστό, ενώ ο πατέρας του, επειδή ήταν υἱός του Ἰωσίου, ας αριθμηθεί στις προηγούμενες γενεές. Ἐτσι, συμπληρώνεται ο αριθμός των δεκατεσσάρων τελευταίων γενεών· διότι σε αυτές, νομίζω, ότι υπολογίζει και τον χρόνο της αιχμαλωσίας.

Θα σας μιλήσω λοιπόν και για το δεύτερο. **Νομίζω ότι στο σημείο αυτό υπολογίζει ως μία γενεά τον χρόνο της αιχμαλωσίας**[ο Ναβουχοδονόσωρ ο Β', ο οποίος βασίλευσε για 43 ἔτη(604-561 π. Χ.), εκστράτευσε εναντίον της Ιερουσαλήμ, την κυρίευσε, την κατέσκαψε και εξανδραπόδισε τους κατοίκους] **και ως ἄλλη τον ἴδιο τον Χριστό και ἔτσι Τον συνδέει στενότερα με εμάς τους ανθρώπους.** Ορθά επίσης υπενθυμίζει και την αιχμαλωσία εκείνη και υποδηλώνει ότι δε συνετίστηκαν ἀκόμη και τότε που ἐξέπεσαν στην κατάσταση εκείνη. Επομένως ὅλα ἀποδεικνύουν ότι ἦταν ἀνάγκη να ἔλθει στον κόσμο ο Χριστός.

Τίθεται το ερώτημα: Γιατί λοιπόν δεν κάνει το ίδιο και ο Μάρκος και δεν αναφέρει τη γενεαλογία του Χριστού, αλλά εκθέτει με συντομία τα πάντα; **Νομίζω ότι ο Ματθαίος άρχισε το έργο του πριν από τους άλλους. Για τον λόγο αυτόν και τη γενεαλογία αναφέρει με ακρίβεια και τα σημαντικότερα εκθέτει με λεπτομερέστερο τρόπο. Ο Μάρκος έγραψε μετά από εκείνον, γι' αυτό ακολούθησε συντομότερη οδό, διότι ήσαν πολλά όσα είχαν γραφεί και είχαν γίνει μέχρι τότε.**

Σε αυτά επιπλέον έδινε μεγαλύτερη σημασία ο ιουδαϊκός λαός. Για τον λόγο αυτόν ήταν επόμενο να έχουμε διαφορετικό προοίμιο στον καθένα. Και αν έγιναν θαύματα σε διάφορες εποχές έγιναν για τους βαρβάρους, για να πιστέψουν πολλοί και για να φανερωθεί η δύναμη του Θεού, διότι, όποτε τους πέταξαν οι εχθροί, νόμισαν ότι αυτό συνέβη, διότι οι Θεοί εκείνων ήταν ισχυροί. Αυτό ακριβώς συνέβη στην Αίγυπτο και γι' αυτό δημιουργήθηκε εκεί μεγάλη σύγχυση. Και αργότερα στη Βαβυλώνα, όπου τα σχετικά με την κάμινο και τα όνειρα του Ναβουχοδονόσορα. Έγιναν ακόμη θαύματα και όταν ήταν μόνοι τους στην έρημο, όπως έγιναν και μετά την Ενανθρώπηση του Κυρίου· διότι και στην εποχή εκείνη έγιναν πολλά θαύματα, όταν απομακρυνόμασταν από την ειδωλολατρία. Έπειτα σταμάτησαν, επειδή έπεσε παντού ο σπόρος της ευσέβειας. Και αν έγιναν, έγιναν λίγα και σποραδικά, όπως π.χ. όταν σταμάτησε ο ήλιος να φωτίζει εξαιτίας τρομερών γεγονότων.

Τότε γιατί ο Λουκάς παραθέτει τη γενεαλογία και μάλιστα με περισσότερα στοιχεία; **Αφού ο Ματθαίος προετοίμασε τον δρόμο, επιθυμεί και ο Λουκάς να μας διδάξει κάτι περισσότερο.**

Πέραν αυτών, ο κάθε ευαγγελιστής μιμήθηκε τον διδάσκαλό Του. Δηλαδή ο μεν Λουκάς μιμήθηκε τον Παύλο, του οποίου ο λόγος έρεε πλουσιότερος και ταχύτερος των ποταμών, ο δε Μάρκος τον Πέτρο, ο οποίος αγαπούσε τη βραχυλογία.

Αλλά για ποιο λόγο ο Ματθαίος δεν πρόσθεσε στην αρχή της αφηγήσεώς του, όπως ο προφήτης, την φράση: *«Όρασις, ἣν εἶδεν Ἡσαΐας(Ἰ:Αποκαλυπτικὰ οράματα, τα*

οποία εκ μέρους του Θεού είδε και άκουσε ο Ησαΐας)»[Ησ.1,1] ή «*Ἀκούσατε τὸν λόγον τοῦτον, ὃν ἐλάλησε Κύριος*(:Ακούσατε αὐτὸν τὸν λόγο, τὸν ὁποῖο εἶπε ὁ Κύριος)»[Αμ.3,1], ὅπως ἔκαναν οἱ προφῆτες; Διότι ἔγραφε πρὸς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι κατέχονταν ἀπὸ αἰσθήματα ευγνωμοσύνης πρὸς τὸν Θεὸ γιὰ τὶς εὐεργεσίες Του καὶ τὸν πρόσεχαν πάρα πολὺ.

Εξάλλου, καὶ τὰ περιεχόμενα στὸ Ευαγγέλιο θαύματα μαρτυροῦσαν τὴν ἀλήθεια τῶν λόγων Του καὶ οἱ ἀναγνώστες ἦσαν πολὺ σταθεροὶ στὴν πίστη. Αντίθετα, στὴν ἐποχὴ τῶν προφητῶν δὲν πραγματοποιοῦνταν τόσο πολλὰ θαύματα, γιὰ νὰ ἀποδεικνύουν τὴν ἀξιοπιστίᾳ τους καὶ σὲ μεγάλο βαθμὸ ἤκμασε ἡ τάξη τῶν ψευδοπροφητῶν, τοὺς ὁποῖους καὶ πρόσεχε περισσότερο ὁ ἰουδαϊκὸς λαός. Συνεπῶς, γιὰ τὸν λόγο αὐτὸν ἦσαν ἀναγκαῖα τὰ προοίμια αὐτοῦ τοῦ εἶδους στους προφῆτες. Βέβαια, μερικές φορές, ἐγίναν καὶ θαύματα, ἀλλὰ αὐτὰ συνέβησαν γιὰ τοὺς βαρβάρους, γιὰ νὰ πολλαπλασιαστοῦν οἱ προσήλυτοι καὶ νὰ ἀποδειχτεῖ ἡ δύναμη τοῦ Θεοῦ. Ὅσες φορές δηλαδὴ αἰχμαλωτίστηκαν καὶ πίστεψαν οἱ ἀντίπαλοί τους ὅτι τοὺς νίκησαν, ἐπειδὴ τάχα οἱ Θεοὶ τους ἦσαν ἰσχυροί, ὅπως συνέβη στὴν Αἴγυπτο ἀπὸ τὴν ὁποία ἀναχώρησε πολὺς λαὸς ἀνάμεικτος καὶ στὴ συνέχεια στὴ Βαβυλώνα με τὰ περιστάτικὰ τῆς καμίνου καὶ τῶν ονειρῶν[βλ. βιβλίον τοῦ Δανιήλ]. Ἐπίσης ἐγίναν θαύματα καὶ στὴν ἔρημο ὅταν ἦσαν μόνοι τους, ἀλλὰ καὶ σὲ μας πολλὰ θαυμαστά γεγονότα, μαρτυροῦνται ὅτι συνέβησαν κατὰ τὸν χρόνον ποὺ ἀφήναμε τὴν πλάνη[ὅταν δηλαδὴ ἀπὸ εἰδωλολάτρεις γίνονταν Χριστιανοί].

Στὴ συνέχεια ὁμως ὅταν ἡ πίστη πρὸς τὸν Θεὸ φυτεύτηκε σὲ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς γῆς, ἔπαψαν τὰ θαύματα. Τώρα εἴναι καὶ ὕστερα ἀπὸ αὐτὰ συνέβησαν καὶ ἄλλα θαύματα, αὐτὰ ἦσαν ὀλίγα καὶ σποραδικά. Ὅπως ὅταν ὁ ἥλιος σταμάτησε τὴν πορεία του καὶ γύρισε πίσω[πρβ. Ἰησ. Ναυὴ 10, 12-14: «*Τότε ἐλάλησεν Ἰησοῦς πρὸς Κύριον, ἧ ἡμέρα παρέδωκεν ὁ Θεὸς τὸν Ἀμορραῖον ὑποχείριον Ἰσραήλ, ἠνίκα συνέτριψεν αὐτοὺς ἐν Γαβαὼν καὶ συνετρίβησαν ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ εἶπεν Ἰησοῦς· στήτω ὁ ἥλιος κατὰ Γαβαὼν καὶ ἡ σελήνη κατὰ φάραγγα Αἰλῶν. καὶ ἔστη ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη ἐν στάσει, ἕως ἡμῶντος ὁ Θεὸς τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν. καὶ ἔστη ὁ ἥλιος κατὰ μέσον τοῦ*

οὐρανοῦ, οὐ προεπορεύετο εἰς δυσμὰς εἰς τέλος ἡμέρας μιᾶς. καὶ οὐκ ἐγένετο ἡμέρα τοιαύτη οὐδὲ τὸ πρότερον οὐδὲ τὸ ἔσχατον, ὥστε ἐπακοῦσαι Θεὸν ἀνθρώπου, ὅτι Κύριος συνεξεπολέμησε τῷ Ἰσραήλ(·Κατὰ την ἡμέρα ἐκείνη, κατὰ την ὁποία εἶχε ἤδη αποφασίσει καὶ παραδώσει ὁ Κύριος ὑποχειρίους τοὺς Ἀμορραίους στοὺς Ἰσραηλίτες, ὅταν δηλαδὴ συνέτριψε αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς στην Γαβαὼν καὶ συνετρίβησαν πράγματι ἐνώπιον τῶν Ἰσραηλιτῶν, εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν Κύριο· "ας σταθεῖ ὁ ἥλιος ἐπάνω ἀπὸ τὴν Γαβαὼν καὶ ἡ σελήνη ἐπάνω ἀπὸ τὴν κοιλάδα Αἰλών". Καὶ πράγματι στάθηκε ὁ ἥλιος καὶ ἔμεινε στὴ θέση τῆς ἡ σελήνης, μέχρις ὅτου ὁ Θεὸς ἀπέκρουσε τελείως τοὺς ἐχθροὺς τῶν Ἰσραηλιτῶν. Ὁ ἥλιος σταμάτησε ἀκίνητος στὸ μέσο τοῦ οὐρανοῦ. Δὲν προχωροῦσε πρὸς δυσμὰς γιὰ μίαν ολόκληρη ἡμέρα. Τόσο μεγάλη καὶ ἐπιφανὴς ἡμέρα δὲν ἐγένε ποτὲ προηγουμένως, οὔτε στὸ ἀπώτατο, οὔτε στὸ ἐγγύς παρελθόν, νὰ ἀκούσει δηλαδὴ ὁ Θεὸς τέτοια αἴτηση ἀπὸ ἀνθρώπου. Καὶ ἐγένε αὐτὸ τὸ πρωτοφανὲς καὶ μοναδικὸ θαῦμα, διότι ὁ Κύριος πολέμησε μάζα με τοὺς Ἰσραηλίτες)»].

Εἶναι ἐπίσης δυνατόν νὰ διαπιστώσει κανεὶς ἐπίσης ὅτι ἐγέναν θαύματα καὶ στὴ δική μας ἐποχὴ. Πραγματικά, καὶ στὸν καιρὸ μας, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἐκείνου ποὺ ξεπέρασε στὴν ἀπιστία ὅλους, τοῦ Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτη, συνέβησαν πολλὰ καὶ παράδοξα. Δηλαδὴ, ὅταν οἱ Ἰουδαῖοι ἐπιχείρησαν νὰ ανοικοδομήσουν τὸν ναὸ τοῦ Σολομώντα[ἔπειτα ἀπὸ σχετικὴ διαταγὴ τοῦ αυτοκράτορα Ἰουλιανοῦ, γιὰ νὰ διαψεύσουν τὸ βιβλίον τῆς Ἀποκαλύψεως σχετικὰ με τὴν ἐμφάνιση τοῦ Ἀντιχρίστου καὶ μάλιστα μέσα στὸν ἐκ νέου οἰκοδομηθέντα ναὸ τοῦ Σολομώντα], φωτιά ξεπήδησε ἀπὸ τὰ θεμέλια, κατατρομοκρατώντας τοὺς καὶ τοὺς ἀπέτρεψε ὅλους ἀπὸ τὴ συνέχεια τοῦ ἔργου αὐτοῦ. Καὶ ὅταν ὁ ταμίας καὶ θεῖος καὶ συνονόματος τοῦ Ἰουλιανοῦ, Ἰουλιανὸς βεβήλωνε τὰ ιερὰ σκεύη, ἀποδεικνύοντας με πρωτοφανή τρόπο τὴν ἀσεβεία του, αὐτὸς μὲν γέμισε σκουλήκια ποὺ τὸν ἔφαγαν ἐσωτερικά καὶ ἔπεσε νεκρὸς, ἐνῶ ὁ ἴδιος ὁ αυτοκράτορας Ἰουλιανὸς ἔπαθε διάρρηξη ἀπὸ τὸ περσικὸ δόρυ ποὺ τὸν διατρύπησε στὴν κοιλιακὴ του χώρα καὶ χύθηκαν ἔξω ὅλα τὰ σπλάχνα του καὶ ἔτσι ἔφυγε ἀπὸ τὴ ζωὴ χωρὶς νὰ τελειώσει τὸ ἀσεβέστατο ἔργο του[πρβ. γιὰ τὴν ἐκφραση αὐτή- «ἐλάκησε μέσος, καὶ

ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ»- στις Πράξεις, 1,18 όπου ο απόστολος Πέτρος κάνει αναφορά στον Ιούδα που είχε παρόμοιο τέλος: *«οὗτος μὲν οὖν ἐκθήσατο χωρίον ἐκ μισθοῦ τῆς ἀδικίας, καὶ πρηνὴς γενόμενος ἐλάκησε μέσος, καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ*(:ο Ιούδας λοιπόν από το μισθό που πήρε ως αμοιβή για την αδικία και το έγκλημα της προδοσίας του απέκτησε κάποιο χωράφι. Και όταν αυτοκτόνησε, έπεσε από εκεί και κρεμάστηκε με το πρόσωπο κατά γης και έπαθε διάρρηξη στην κοιλιακή του χώρα και χύθηκαν έξω όλα τα σπλάγχνα του)»]. Αλλά και το γεγονός ότι στέρεψαν οι πηγές, όταν τελέστηκαν ειδωλολατρικές θυσίες σε αυτές, και το ότι άρχισε η πείνα στις πόλεις με την είσοδο του βασιλέως Ιουλιανού, υπήρξε μέγιστο θαύμα.

Ο Θεός λοιπόν ενεργεί συνήθως κατά τον εξής τρόπο. Όταν αυξηθούν πάρα πολύ περισσεύσουν κάπου τα κακά και δει ότι στον τόπο εκείνο οι άρχοντες κακουργούν και οι αρχόμενοι παραλογίζονται φοβερά από την καταπίεση που υφίστανται, τότε φανερώνει στους ανθρώπους τη δύναμή Του. Έτσι ενήργησε για τους Ιουδαίους μετά την κατάληψη της Βαβυλώνας από τους Πέρσες [τότε επέτρεψε ο Θεός στον Πέρση βασιλιά Κύρο τον Β΄ να νικήσει στον πόλεμο τους Βαβυλώνιους, και έπειτα αφού κατέλαβε και την ίδια τη Βαβυλώνα το 538 π. Χ., παραχώρησε την άδεια στους Ιουδαίους να επανέλθουν στην Ιερουσαλήμ].

Έγινε λοιπόν φανερό από τα παραπάνω ότι δεν ενέργησε άσκοπα και τυχαία ο Ματθαίος, όταν διέκρινε σε τρεις ομάδες τους προγόνους του Χριστού. Και πρόσεξε από πού αρχίζει και πού τελειώνει. Από τον Αβραάμ στον Δαβίδ. Από τον Δαβίδ στη μετοικεσία στη Βαβυλώνα. Από τη μετοικεσία στον ίδιο τον Χριστό. Και στην αρχή του Ευαγγελίου αναφέρει και τους δύο μαζί, τον Δαβίδ και τον Αβραάμ, και στην ανακεφαλαίωση επίσης τους αναφέρει και τους δύο. Διότι, όπως είπα άλλοτε, σε αυτούς είχαν δοθεί οι υποσχέσεις.

Γιατί όμως δεν ανέφερε την κάθοδο των Ιουδαίων στην Αίγυπτο, όπως αναφέρει τη μετοικεσία τους στη Βαβυλώνα; Διότι οι Ιουδαίοι δεν φοβούνταν πλέον τους Αιγύπτιους, έτρεμαν όμως ακόμη τους Βαβυλώνιους. Και διότι η κάθοδος στην

Αίγυπτο ήταν γεγονός παλαιό, ενώ η μετοικεσία ήταν νέο και είχε γίνει πρόσφατα. Και διότι στην Αίγυπτο τους οδήγησαν οι αμαρτίες τους, ενώ στη Βαβυλώνα τους έσυρε η ασέβειά τους.

Αν επιχειρούσαμε να διερευνήσουμε τα ονόματα, όπως π.χ. από τον Αβραάμ, από τον Ιακώβ, από τον Σολομώντα, από τον Ζωροβάβελ, θα οδηγούμασταν σε πολλά συμπεράσματα με μεγάλη σημασία για την Καινή Διαθήκη. Διότι δεν τους δόθηκαν τυχαίως αυτά τα ονόματα. Όμως, για να μη γίνω ενοχλητικός εξαιτίας της μεγάλης εκτάσεως της ομιλίας μου, θα αφήσω αυτά και θα προχωρήσω στα πάρα πολύ σημαντικά που αναφέρει στο ευαγγέλιό του ο Ματθαίος αμέσως παρακάτω.

ΠΡΟΣ ΔΟΞΑΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΤΡΙΑΔΙΚΟΥ ΘΕΟΥ,

επιμέλεια κειμένου: Ελένη Λιναρδάκη, φιλόλογος

ΠΗΓΕΣ:

- http://khazarzar.skeptik.net/pgm/PG_Migne/John%20Chrysostom_PG%2047-64/In%20Mathaeum.pdf
- Αγίου Ιωάννου Χρυσοστόμου Άπαντα τα έργα, πατερικές εκδόσεις «Γρηγόριος Παλαμάς», ΕΠΕ, εκδ.οίκος «Το Βυζάντιον», *Υπόμνημα στον ευαγγελιστή Ματθαίο, ομιλία Δ΄* (επιλεγμένα αποσπάσματα) τόμος 9, σελ. 108-115, Θεσσαλονίκη 1978.
- Βιβλιοθήκη των Ελλήνων, Άπαντα των αγίων Πατέρων, Ιωάννου Χρυσοστόμου έργα, τόμος 63, σελ. 72 - 81(ή :33-36 του PDF).
- Π. Τρεμπέλα, *Η Καινή Διαθήκη με σύντομη ερμηνεία (απόδοση στην απλή νεοελληνική)*, εκδόσεις αδελφότητος Θεολόγων «Ο Σωτήρ», έκδοση τέταρτη, Αθήνα 2014.

- *Η Καινή Διαθήκη, Κείμενον και ερμηνευτική απόδοσις υπό Ιωάννου Κολιτσάρα*, εκδόσεις αδελφότητος Θεολόγων «Η Ζωή», έκδοση τριακοστή τρίτη, Αθήνα 2009.
- *Η Παλαιά Διαθήκη κατά τους εβδομήκοντα, Κείμενον και σύντομος απόδοσις του νοήματος υπό Ιωάννου Κολιτσάρα*, εκδόσεις αδελφότητος Θεολόγων «Η Ζωή», έκδοση τέταρτη, Αθήνα 2005.
- http://users.sch.gr/aiasgr/Palaia_Diathikh/Biblia/Palaia_Diathikh.htm
- http://users.sch.gr/aiasgr/Kainh_Diathikh/Biblia/Kainh_Diathikh.htm
- http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/tools/liddell-scott/index.html